

R201 Recomandare cu privire la muncitoarele și muncitorii casnici, 2011

Recomandare referitoare la munca decentă prestată de către muncitoarele și muncitorii casnici

Descriere: (Recomandare)

RECOMANDARE: R201

Locul: Geneva

Ședința Conferinței cu numărul: 100

Data adoptării: 16:06:2011 Status: 01

Status: Instrument la zi

Această recomandare a fost adoptată după 1985 și este considerată ca fiind de actualitate.

Conferința generală a Organizației internaționale a Muncii,

Convocată la Geneva de către Consiliul de Administrație al Biroului internațional al Muncii și fiind întrunită aici la data de 1 iunie 2011, în cadrul ședinței sale cu numărul o sută;

După ce a adoptat Convenția 189/2011 referitoare la muncitoarele și muncitorii casnici;

După ce a hotărât adoptarea diverselor propuneri cu privire la munca decentă pentru personalul casnic, chestiune care constituie cel de-al patrulea punct pe ordinea de zi a ședinței;

După ce a hotărât că aceste propuneri vor fi prezentate sub forma unei recomandări pentru completarea convenției asupra muncitoarelor și muncitorilor casnici,

Adoptă, în cea de-a șaisprezecea zi a lunii iunie din anul două mii unsprezece, Recomandarea 201/2011 enunțată în continuare, care va fi intitulată Recomandare cu privire la muncitoarele și muncitorii casnici.

1. Dispozițiile prezentei recomandări vin să completeze prevederile convenției asupra muncitoarelor și muncitorilor casnici, („Convenția 189”) și se vor considera ca fiind în legătură directă cu acestea.

2. Atunci când iau măsuri pentru a se asigura că personalul casnic beneficiază de libertate sindicală și de recunoașterea efectivă a dreptului de negociere colectivă, Membrii ar trebui:

a) să inventarieze și să îndepărteze toate restricțiile legislative sau administrative sau orice fel de alt obstacol aflat în calea dreptului muncitorilor casnici de a înființa propriile lor organizații sau de a se afilia

organizațiilor de muncitori la libera lor alegere, precum și a dreptului organizațiilor muncitorilor casnici de a afilia altor organizații, federații și confederații de muncitori;

b) să ia sau să sprijine măsurile care vizează amplificarea capacității organizațiilor de muncitori sau de angajatori, a organizațiilor care îi reprezintă pe lucrătorii casnici și a organizațiilor angajatorilor de personal casnic, de a promova de o manieră eficientă interesele membrilor lor, iar în același timp, independența și autonomia acestor organizații, care acționează numai potrivit legii, să se păstreze în permanență neatinse.

3. Atunci când iau măsuri în vederea eliminării discriminării în materie de muncă și profesie, Membrii, ar trebui, printre altele, în deplină conformitate cu normele internaționale de muncă:

a) să garanteze că regimul analizelor medicale referitoare la muncă respectă principiul confidențialității datelor personale și a vieții private a muncitorilor casnici și că respectă în totalitate Culegerea de directive practice ale BIM asupra Protecției datelor personale ale muncitorilor, 1997 și alte norme internaționale pertinente în ceea ce privește protecția datelor;

b) să prevină orice fel de act de discriminare referitoare la aceste analize;

c) să garanteze că lucrătorii interni nu sunt în niciun caz supuși unei testări HIV sau unor teste de sarcină sau de a li se divulga situația în ceea ce privește infectarea cu HIV sau prezența unei sarcini.

4. Membrii care au prevăzut efectuarea de analize medicale pentru personalul casnic ar trebui să aibă în vedere:

a) punerea la dispoziția gospodăriilor și a muncitorilor casnici a informațiilor legate de sănătatea publică axându-se pe principalele probleme de sănătate și de boală care ar putea justifica, în conformitate cu contextul național, necesitatea efectuării unor teste medicale;

b) punerea la dispoziția gospodăriilor și a muncitorilor casnici a informațiilor referitoare la testele medicale voluntare, la tratamentele medicale și la bunele practici în materie de sănătate și de igienă, în conformitate cu inițiativele publice care se adresează societății per ansamblu;

c) de a face cunoscute bunele practici în ceea ce privește analizele medicale legate de muncă, fiind în permanență preocupați de adaptarea acestora pentru a se scoate în evidență natura specială a muncii casnice.

5. (1) Membrii ar trebui, ținând cont de dispozițiile convenției (nr. 182) și ale recomandării (nr. 190) referitoare la cele mai rele forme de muncă prestată de către copii, 1999, să inventarieze tipurile de muncă la domiciliu ce ar putea, prin natura lor sau a condițiilor în care aceasta se desfășoară, să pună în pericol sănătatea, securitatea sau moralitatea copiilor și ar trebui, de asemenea, să interzică și să elimine aceste tipuri de muncă prestată de către copii. (2) În momentul reglementării condițiilor de muncă și de viață a muncitorilor casnici, Membrii ar trebui să acorde o atenție specială nevoilor celor care nu au împlinit încă vârsta de 18 ani și ale celor care au depășit vârsta minimă de inserție pe piața muncii, așa cum s-a stabilit prin legislația națională și să ia toate măsurile necesare pentru a-i proteja, inclusiv:

a) limitând în mod strict durata muncii prestate de către aceștia pentru a garanta că dispun de suficient timp pentru odihnă, pentru educația și formarea acestora, pentru activitățile recreative și pentru relațiile cu familia lor;

- b) prin interzicerea muncii pe timp de noapte;
- c) stabilind restricții cu privire la activitățile care sunt prea solicitante, atât din punct de vedere fizic, cât și psihologic;
- d) stabilind mecanisme sau consolidând mecanismele care există la această dată pentru a se asigura un control riguros asupra condițiilor de muncă și de viață.

6. (1) Membrii ar trebui să ofere un ajutor adecvat, atunci când acesta este necesar, pentru a se asigura că lucrătorii casnici au înțeles pe deplin condițiile de angajare.

(2) Pe lângă elementele enumerate la articolul 7 al convenției, condițiile de angajare ar trebui de asemenea să includă:

- a) o descriere a sarcinilor;
- b) acordarea concediului în caz de boală și, dacă este cazul, orice fel de alt concediu pentru motive personale;
- c) procentul de plată sau compensarea orelor suplimentare și a perioadelor de disponibilitate stabilite la articolul 10 (3) al convenției;
- d) orice fel de altă plată la care personalul casnic are dreptul;
- e) orice plată în natură și valoarea monetară a acesteia;
- f) descrierea oricărei locuințe puse la dispoziție;
- g) orice fel de reținere autorizată din salariului său.

(3) Membrii ar trebui să ia în considerare încheierea unui contract de muncă cadru pentru munca la domiciliu, după consultări cu cele mai reprezentative organizații de angajatori și muncitori și, în cazul în care acestea există, cu organizațiile reprezentative ale muncitorilor casnici și cele ale angajatorilor de personal casnic.

(4) Contractul cadru ar trebui să fie în mod gratuit și în permanență la dispoziția muncitorilor casnici, a angajatorilor, a organizațiilor reprezentative și a publicului în general.

7. Membrii ar trebui să aibă în vedere crearea de mecanisme menite să protejeze personalul casnic de abuzuri, hărțuire și în special de actele de violență, în special:

- a) prin crearea de mecanisme de denunțare accesibile pentru ca personalul casnic să poată aduce la cunoștință cazurile de abuz, hărțuire sau violență;
- b) garantând preluarea și procesarea tuturor reclamațiilor și plângerilor pentru cazurile de abuz, hărțuire și violență, și, dacă este necesar, acestea să ducă la deschiderea procedurilor de urmărire în justiție;
- c) elaborând programe de schimbare a domiciliului și de readaptare a muncitorilor casnici care au fost victimele abuzurilor, hărțuirii sau violenței, în special oferindu-le o locuință provizorie și îngrijiri medicale.

8. (1) Orele de muncă prestate, inclusiv orele suplimentare și perioadele de disponibilitate prevăzute la articolul 10 (3) al convenției, ar trebui să fie înregistrate în mod strict, iar această informație ar trebui să fie accesibilă în mod liber lucrătorului casnic.

(2) Membrii ar trebui să aibă în vedere elaborarea de orientări practice în materie, prin consultări cu cele mai reprezentative organizații de angajatori și de muncitori și, în cazurile în care acestea există, cu organizațiile reprezentative ale muncitorilor casnici și cu cele ale angajatorilor de personal casnic.

9. (1) În ceea ce privește perioadele în care personalul casnic nu poate să dispună în mod liber de timpul său și rămâne la dispoziția gospodăriei pentru eventualitatea în care aceasta ar apela la el (perioadele de disponibilitate), Membrii ar trebui, în măsura în care legislația națională sau contractele colective de muncă permit acest lucru, să reglementeze:

a) numărul maxim de ore de disponibilitate pe săptămână, pe lună sau pe an, care poate fi solicitat de la muncitorul casnic și modul în care acestea pot fi calculate;

b) perioadele de odihnă compensatorie la care lucrătorul casnic are dreptul, dacă perioada de odihnă este întreruptă de o perioadă de disponibilitate;

c) procentajul la care se va calcula plata orelor de disponibilitate.

(2) În ceea ce-l privește pe personalul casnic a cărui muncă se desfășoară în mod normal pe timp de noapte, și ținând cont de constrângerile muncii pe timp de noapte, Membrii ar trebui să aibă în vedere măsuri comparabile cu cele specificate la subparagraful 9 (1).

10. Membrii ar trebui să ia măsuri pentru a garanta că personalul casnic va avea dreptul, pe durata zilei de muncă, la perioade de odihnă rezonabile, care să le permită să ia masa și să facă pauzele necesare.

11. (1) Odihna săptămânală ar trebui să fie de cel puțin 24 de ore consecutive.

(2) Ziua fixă de odihnă săptămânală ar trebui stabilită de comun acord între părți, în conformitate cu legislația națională sau potrivit contractelor colective de muncă, avându-se în vedere cerințele muncii sau constrângerile culturale, religioase și sociale ale muncitorului casnic.

(3) În cazul în care legislația națională sau contractele colective de muncă prevăd un timp de odihnă săptămânală cumulabil pe o perioadă mai mare de șapte zile pentru toți muncitorii, această perioadă nu ar trebui să depășească 14 zile pentru personalul casnic.

12. Legislația națională sau contractele colective de muncă ar trebui să stabilească motivele pentru care personalul casnic ar putea fi obligat să muncească în timpul perioadei de odihnă zilnică sau săptămânală și să prevadă o perioadă de odihnă compensatorie adecvată, indiferent de compensațiile financiare acordate.

13. Perioada în care lucrătorii interni însoțesc membrii gospodăriei în vacanțe nu ar trebui considerată ca făcând parte din concediul lor anual plătit.

14. În cazul în care se stabilește ca un procentaj redus din remunerație să fie plătit în natură, Membrii ar trebui să aibă în vedere următoarele:

a) să fixeze procentajul maxim al remunerației care poate fi achitat în natură, astfel încât să nu se reducă în mod necorespunzător remunerația necesară pentru ca muncitorul domestic să se poată întreține, pe el și pe familia sa;

b) să calculeze valoarea monetară a plăților în natură, raportându-se la criterii obiective, cum ar fi valoarea de piață, prețul de vânzare sau prețul stabilit de autoritățile publice, după caz;

c) să limiteze plățile în natură la cele care corespund în mod evident necesităților de folosință și intereselor muncitorului casnic, cum ar fi hrana și locuința;

d) să se asigure că, atunci când unui muncitor i se impune să locuiască într-un spațiu oferit de gospodărie, acest lucru să nu atragă după sine nicio deducere din remunerația muncitorului, aferentă acestei locuințe, cu excepția cazului în care muncitorul își dă acordul expres;

e) să garanteze că bunurile care au legătură directă cu îndeplinirea sarcinilor de serviciu casnic, cum ar fi uniformele, ustensilele sau echipamentele de protecție, precum și serviciile de curățare și întreținere a acestora, nu vor fi considerate ca fiind o plată în natură, iar costul acestora să fie reținut din salariul muncitorului casnic.

15. (1) Personalul casnic ar trebui, la data la care se face plata fiecărui salariu, să primească un fluturaș scris, ușor de înțeles, care să menționeze salariul care îi este datorat, precum și suma exactă și motivele eventualelor rețineri.

(2) Atunci când înțelegerea de angajare încetează, orice fel de sumă datorată va trebui achitată fără întârziere.

16. Membrii ar trebui să ia toate măsurile pentru a garanta că personalul casnic beneficiază de condiții care să nu fie mai puțin favorabile decât cele de care beneficiază restul muncitorilor în ceea ce privește protecția creanțelor lor în caz de insolvență sau de deces al angajatorului.

17. În cazul în care locuința și hrana sunt asigurate, acestea ar trebui să includă, ținând cont de condițiile naționale:

a) o încăpere separată, privată, mobilată și aerisită corespunzător, dotată cu încuietoare și cheie care va trebui predată muncitorului casnic;

b) accesul la instalații sanitare corespunzătoare, comune sau private;

c) luminozitate suficientă și, dacă este cazul, încălzire și climatizare, în funcție de condițiile specifice în sânul gospodăriei;

d) mese de bună calitate și în cantitate suficientă, adaptate, în caz de nevoie și în măsura în care acest lucru este rezonabil, cerințelor culturale și religioase ale muncitorului casnic în cauză.

18. În caz de concediere pentru alte motive decât greșeală gravă, personalul casnic care locuiește în cadrul gospodăriei ar trebui să beneficieze de un preaviz rezonabil, și, pe perioada acestui preaviz, de o perioadă de timp liber cu o durată rezonabilă pentru a-și putea căuta un nou loc de muncă și o nouă locuință.

19. Membrii ar trebui, prin consultări cu cele mai reprezentative organizații ale angajatorilor și ale muncitorilor, precum și, în cazul în care acestea există, cu organizațiile reprezentative ale muncitorilor casnici și cu cele ale angajatorilor de personal casnic, să ia o serie de măsuri care se referă în special la:

a) protejarea muncitorilor casnici, eliminând sau reducând la minim, în măsura în care acest lucru este rezonabil și posibil de pus în aplicare, riscurile și pericolele legate de activitatea în muncă, în scopul prevenirii accidentelor, îmbolnăvirilor și deceselor și pentru a promova securitatea și sănătatea în muncă în sânul gospodăriei care constituie locul de muncă;

b) crearea unui sistem de inspecție suficient și adecvat, potrivit articolului 17 din convenție și stabilirea unor sancțiuni corespunzătoare în caz de încălcare a legislației referitoare la securitatea și sănătatea la locul de muncă;

c) stabilirea de proceduri pentru strângerea și publicarea de statistici cu privire la accidentele și îmbolnăvirile legate de munca la domiciliu, precum și alte statistici considerate ca având o contribuție însemnată în prevenirea riscurilor și accidentelor în cadrul securității și sănătății în muncă;

d) oferirea de consultanță în ceea ce privește securitatea și sănătatea în muncă, inclusiv asupra aspectelor ergonomice și echipamentelor de protecție;

e) elaborarea de programe de formare și difuzarea de orientări cu privire la cerințele de securitate și sănătate în muncă specifice muncii casnice.

20. (1) Membrii ar trebui să aibă în vedere, în conformitate cu legislația națională, mijloace pentru a facilita plata contribuțiilor la sistemul de asigurări sociale, inclusiv pentru personalul casnic care lucrează la mai mulți angajatori, prin intermediul, de exemplu, al unui sistem de plată simplificat.

(2) Membrii ar trebui să aibă în vedere încheierea de acorduri bilaterale, regionale sau multilaterale pentru a le garanta muncitorilor casnici migranți cărora li se aplică egalitatea de tratament în materie de asigurări sociale, precum și accesul la dreptul de a beneficia de prestații și indemnizații din asigurările sociale, păstrarea acestor drepturi sau caracterul transferabil al acestora.

(3) Valoarea monetară a plăților în natură ar trebui să fie luată în mod corespunzător în considerare în ceea ce privește sistemul de asigurări sociale, în special referitor la contribuția angajatorului și la dreptul la indemnizații sociale al muncitorilor casnici.

21. (1) Membrii ar trebui să aibă în vedere măsuri suplimentare pentru a garanta protecția efectivă a muncitorilor casnici și, în special, a muncitorilor casnici migranți, cum ar fi:

a) crearea unui serviciu național de asistență telefonică, care să dispună de un serviciu de traducere și interpretare, pentru personalul casnic care are nevoie de ajutor;

b) potrivit articolului 17 din convenție, să prevadă un sistem de vizite prealabile plasării în gospodăriile unde personalul casnic urmează să fie angajat;

c) înființarea unei rețele de găzduire de urgență;

d) sensibilizarea angajatorilor în ceea ce privește obligațiile pe care le au, oferindu-le informații asupra bunelor practici în materie de muncă a muncitorilor casnici, asupra obligațiilor care decurg din legislația cu privire la munca și imigrarea referitoare la personalul casnic migrant, asupra măsurilor de

executare și a sancțiunilor la care pot fi supuși în caz de încălcare, precum și asupra serviciilor de asistență care sunt puse la dispoziția muncitorilor casnici și a angajatorilor acestora;

e) să asigure muncitorilor casnici accesul la mecanismele de denunțare și posibilitatea de intenta acțiuni civile sau penale în timpul și după perioada de angajare, indiferent dacă vor fi obligați sau nu să părăsească țara în cauză;

f) înființarea unui serviciu public de asistență pentru informarea muncitorilor casnici, într-o limbă pe care aceștia să o înțeleagă, asupra drepturilor lor, asupra legislației aplicabile, asupra mecanismelor de depunere a plângerilor și a mijloacelor disponibile, în ceea ce privește legislația care reglementează piața muncii și imigrația, precum și garanțiile legii împotriva crimelor și infracțiunilor cum ar fi actele de violență, traficul de persoane și privarea de libertate, și pentru a le pune la dispoziție orice alte informații pertinente de care ar putea avea nevoie la un moment dat.

(2) Membrii care sunt din țările de origine ale muncitorilor casnici migranți trebuie să contribuie la protecția efectivă a drepturilor acestor muncitori, informându-i corespunzător asupra drepturilor care le revin, înainte de plecare, înființând fonduri de asistență juridică, servicii sociale și servicii consulare specializate, precum și prin orice altă măsură adecvată.

22. Membrii ar trebui, după consultări cu cele mai reprezentative organizații ale angajatorilor și muncitorilor și, în cazul în care acestea există, cu organizațiile reprezentative ale muncitorilor casnici și ale angajatorilor de personal casnic, să aibă în vedere stabilirea, pe cale legislativă sau prin alte măsuri, a condițiilor în care personalul casnic migrant are dreptul de a fi repatriat fără plată la momentul expirării sau rezilierii contractului prin care a fost recrutat.

23. Membrii ar trebui să promoveze bunele practici ale agențiilor de recrutare private față de personalul casnic, inclusiv față de personalul casnic migrant, ținând cont de principiile și abordările preconizate în convenție (nr. 181) cu privire la agențiile de recrutare private, 1997 și recomandarea (nr. 188) referitoare la agențiile de recrutate private, 1997.

24. În măsura în care acest lucru este compatibil cu legislația și cu practica națională în ceea ce privește respectarea dreptului la viața privată, Membrii pot să prevadă condițiile în care inspectorii de muncă sau alți funcționari responsabili cu verificarea aplicării dispozițiilor care reglementează munca la domiciliu ar trebui să fie autorizați să aibă acces la spațiile unde se desfășoară munca.

25. (1) Membrii ar trebui, prin consultări cu cele mai reprezentative organizații ale angajatorilor și muncitorilor și, în cazul în care acestea există, cu organizațiile reprezentative ale muncitorilor casnici și ale angajatorilor de personal casnic, să stabilească politici și programe:

a) menite să încurajeze dezvoltarea continuă a competențelor și calificărilor muncitorilor casnici, inclusiv alfabetizarea, dacă este cazul, în vederea ameliorării posibilităților lor de perfecționare profesională și de angajare;

b) care să răspundă nevoilor muncitorilor casnici de a-și armoniza viața profesională cu viața personală;

c) care să asigure că preocupările și drepturile muncitorilor casnici sunt luate în considerare în cadrul eforturilor mai generale care vizează armonizarea vieții profesionale cu responsabilitățile familiale.

(2) Membrii ar trebui, prin consultări cu cele mai reprezentative organizații ale angajatorilor și muncitorilor și, în cazul în care acestea există, cu organizațiile reprezentative ale muncitorilor casnici și ale angajatorilor de personal casnic, să stabilească indici și să creeze sisteme de măsură adecvate pentru a spori capacitatea birourilor de statistică naționale în vederea strângerii efective a datelor necesare pentru sprijinirea elaborării de politici efective referitoare la munca casnică.

26. (1) Membrii ar trebui să aibă în vedere cooperarea între ei pentru a garanta aplicarea efectivă în favoarea muncitorilor casnici migranți a Convenției 189, referitoare la muncitoarele și muncitorii casnici, și a prezentei recomandări.

(2) Membrii ar trebui să coopereze la nivel bilateral, regional și mondial în scopul îmbunătățirii protecției muncitorilor casnici, în special în materie de prevenire a muncii forțate și a traficului de persoane, de acces la sistemul de asigurări sociale, de control al activităților agențiilor de recrutare private care recrutează persoane solicitate să lucreze ca personal casnic într-o altă țară, de difuzare a bunelor practici și de strângere a statisticilor în ceea ce privește munca la domiciliu.

(3) Membrii ar trebui să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a se ajuta reciproc în vederea punerii în aplicare a dispozițiilor convenției pentru o cooperare internațională sporită sau pentru o asistență internațională sporită, sau ambele, inclusiv prin măsuri de sprijinire a dezvoltării economice și sociale și a programelor de eradicare a sărăciei și a educației universale.

(4) În contextul imunității diplomatice, Membrii ar trebui să aibă în vedere:

a) adoptarea pentru personalul diplomatic de politici și coduri de conduită menite să prevină încălcarea drepturilor muncitorilor casnici;

b) cooperarea între ei la nivel bilateral, regional și multilateral pentru abordarea chestiunii practicilor abuzive împotriva muncitorilor casnici și de prevenire a acestor practici.